

[Landbrugsministeren.]

relse af den lovgivning, der blev påbegyndt i kriseårene 1932—33 og er fortsat siden, og som bemyndigede landbrugsministeren til med tilslutning af landbrugsrådet og de samvirkende danske husmandsforeninger, henholdsvis industrirådet, at gennemføre bestemmelser til regulering af og kontrol med landbrugseksporerten og til at træffe dispositioner med hensyn til anvendelsen af de ved eksportudvalgenes virksomhed tilvebragte beløb.

Der er tidligere — navnlig ved behandlingen i foråret her i tinget af den tilsvarende lov — givet udtryk for, at man burde se at komme væk fra denne lovgivning og de landbrugsministerielle eksportudvalg, hvis virksomhed er baseret på denne.

Regeringen er dog stadig af den opfattelse, at loven endnu er nødvendig, navnlig da også efter den devaluering, der er foretaget her og i adskillige andre lande, og som yderligere har forøget forskellen i de priser, der opnås på de forskellige markeder.

Uden centrale organer som eksportudvalgene vil det være vanskeligt at fordele eksporten, og det vil være betydelig vanskeligere end nu at sikre, at landbruget kommer til at nyde fordelene af eksportfortjenesten, ligesom det også vil blive vanskeligere at konstatere den gennemsnitlige eksportpris, der jo ifølge et samtidig hermed forelagt lovforslag er basis for beregningen af det statstilskud, der skal uddrages for at holde forbrugerpriserne for mælk og flæsk nede.

Det kan tilføjes, at de danske mejeriforeningers fællesorganisation for ganske nylig har givet udtryk for, at landets forsyningsforhold og de internationale samhandelsforhold, der ofte er reguleret ved tosidede handelsaftaler, endnu ikke tilligger en frigivelse af handelen, og direkte har opfordret mig til at fremsætte forslag om en forlængelse af den hidtidige lovgivning.

Ligeledes er det mig bekendt, at husmandsorganisationerne og andre landøkonomiske organisationer er af den opfattelse, at en lov som det nu fremsatte forslag er nødvendig foreløbig.

Endvidere skal jeg have den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om statstilskud til forbrugerpriserne på rugbrød, mælk og flæsk.*

Forslaget forlænger den i øjeblikket gældende lovgivning uændret for et år, og da det høje ting beskæftigede sig med denne lovgivning så sent som i juni måned d. å., skal

jeg ikke trætte med nogen lang udredning af de problemer, som denne lov rejser.

Regeringen er som anført i lovforslagets bemærkninger stadig af den opfattelse, at det endnu er for tidligt at afskaffe denne lovgivning, idet dette vil betyde ret væsentlige stigninger i priser på så elementære næringsmidler som rugbrød, flæsk og mælk.

Om prisudviklingen vil forme sig således, at man på et senere tidspunkt vil kunne gå over til en afvikling af den heromhandlede lovgivning, kan ikke overses i dag.

Som det anføres i lovforslagets bemærkninger, anslås den samlede udgift til tilskud efter denne lov til ca. 175 mill. kr. for et år, medens loven af 31. marts 1949 regnede med 124 mill. kr. for 7½ måned, hvilket svarer til knapt 200 mill. kr. for et år.

Den relative besparelse skyldes hovedsagelig smørnoteringens nedsættelse fra 6½ til 6 kr.

Ved beregning af statens samlede udgift efter loven er man gået ud fra, at rugbrødsprisen vil stige med det beløb, statstilskudet andrager med den for tiden gældende rugpris, og at hjemmemarkedspriserne for mælk og flæsk vil stige til den gennemsnitlige eksportpris.

Løvrigt må det bemærkes, at beregningerne er usikre, fordi ingen kan vide, hvorledes prisudviklingen fremover vil blive.

Sluttelig har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m. og forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.*

Forslagene er bestemt til at træde i stedet for de nu gældende love om udlån til de nævnte formål, hvilke love begge bestemmer, at de vil være at underkaste revision i denne rigsdagssamling.

Idet jeg med hensyn til forslagernes enkelte bestemmelser tillader mig at henvise til de bemærkninger, der er knyttet til forslagene, skal jeg anføre følgende:

Ved forslaget til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m. søges i § 1, stk. 2, en særskilt bevilling på indtil 1 mill. kr. årligt i 2 år til indkøb af jord, der videregives til udstykning i kolonihaver. Midlerne hertil har hidtil været afholdt af de 3 mill. kr., der nu udelukkende søges forbeholdt til erhvervelse af jord til udstykning af selvstændige brug og tillægspareceller samt til grundforbedring, vejanlæg og beplantning på disse jorder.

Ved samme forslags § 6, stk. 2, søges hjemmel til at yde ansøgere, der agter at oprette nye gartnerier eller havebrug efter